

SKOGBLOMMOR

IDYLLER OCH BALLADER

AF LOTTEN VON KRÆMER ----- STOCKHOLMWahlström & Widstrand

STOCKHOLM, IDUNS TRYCKERI AKTIEBOLAG, 1896.

Förord till den elektroniska utgåvan

Boken, som tillhör Harvard Library, har scannats av Google Books. Den anpassades för Projekt Runeberg i augusti 2013 av Bert H.

IDYLLER OCH BALLADERProgrammet

/jm du i lifvets vinternatt ^nar samlat dig en dyrbar skatt af sanningsstrålar, och din boning är varm af kärlek och försoning, höj då med helig fröjd din röst och sjung om mod och hopp och tröst. Där ingen dager in vill tränga, där barr och mossor vägen stänga, och tungt det känns i hvarje bröst, drif mörkret bort med ljusets lansar, och frambesvärj en ljuf idyll, och följ hvar bäck mot hafvet dansar. Hvar solig plats med sippor fyll, hvar kojor förstukvist förgyll och kom med leenden och kransar liksom ett barn till tårögd mor, till tröttnad far, till vredgad bror. —Så jag en stämman bjuda hörde där skogens toppar lätt sig rörde: Den bistra kölden redan flytt, nu lef och älska varmt på nytt. — Det vårens stämman var, den sköna, som åter klang i dälrar gröna, ty så är lifvets lag, om allt i dödssömn ligger stelt och kallt, blott några regnstänk falla ljumma och slumradt frö begynner gro, inom oss vakna hopp och tro, och blickarne bli mindre skumma.

Allt hvad oss nedtryckt — är förbi, som örnen svärfar tanken fri.

Det är som strömmade från ofvan af tacksam glädje himlagåfvan, som vore sprängdt hvar bojas tvång och hvarje känsla stämd till sång.Skogsblommor

Ku det glittrar på våg, nu det sorlar i dal, bland hägg och al, nu de lummiga dungar sakta hviska, där sjunga hämpling och trast och siska, och göken gal.

Och där spirar i skogen bland mossor grå min blomman blå!

Till dig med vingade steg jag träder, där luftig och lätt du mitt hjärta gläder på dallrande strå.När den blåa klockan så vinden rör, ej lugnet det stör:

Så fridfullt och stilla du ringer samman och kallar till högtid med fröjd och med gamman. —

Det tonar ... jag hör!

Konvolveln den röda, när sol går ned, insomnar i fred.

Men strålar dagen, den spåda kalken hon öppnar smickrad för fjärrilsskalken och lyss till hans ed . . .

Snart kungsljuset tändes till bröllopsfest, en humla är prest, ranunklerna vittnen, violen bruden, hvar liten vippande ärla är bjuden som hedersgäst.Sin doft där sprider min nyponhäck och rodnar så täck af kärlekstjusning bak skyddande taggar. Och där vid dess knän sin bölja vaggar den porlande bäck.

Men gömd i skuggan af skogskungens slott, jag ser dig godt,

min smultronblomma, du hvita, skära, snart kallad att purprad krona bära:

Var nöjd med din lott!

Ack, likt en blomma från solens land, på kylig strand,

du växt min sångmö, du hulda, ljufva, som blyg där skrider vid enslig tufva, med kind i brand. När kvällen
sväfvar på guldmoln ner, din bild jag ser

i böljans spegel; om än förgäten, i natten, som kommer med ugglans läten, du tåras och ber.

Men uppstår dagen i härlig skrud, du sänder bud

mot himlahvalfvet, det djupblå, höga med klara drillar och strålfyllt öga till ljusets Gud! Slumra i ro . .

^of ljuft, du min blåögda lilla,

^som fågeln i värmande bo, liksom vinden bland blommorna stilla, sof ljuft, min vän, sof i ro!

Ack barndomens lyckliga dagar sin kos som fjärilar fly, snart, snart kanske stilla du klagar vid regndiger, kulen
sky :— O moder, mig slut till ditt hjärta, min lycka, min fröjd blef ej lång, liksom förr, kom, vagga min smärta till
ro, till ro med din sång.

Liksom förr i de vårliga tider; till värmande trofast bröst, din älskling, o slut, ty det lider, det lider till mörknande
höst.

Som sparfven, den jäktade lilla, till nästet sig åter beger, när de toner han lärde att drilla ej höras för stormvinden
mer;

så, moder, o låt mig fa ila till dig, åt din famn mig förtro, som ett barn än en gång där få hvila och vaggas där åter
till ro! Qulddharpan

Kon satt i vesperstunden när sommarsol varm sig sänkte öfver skogsprydda udden, den unga grefvedottern, vid
tornfönsterkarm hon satt i tankar stödd emot kudden.

Och trånfullt ögat vändes mot blånande stråt; i kvällens skimmer blank ligger viken, och blicken glider sakta från
båt och till båt, men än syns hennes väntan besviken. Ur jungfruburen smyger hon bort från sin dräll till skogens
djup, från vårgröna ängar, där ser hon berget öppet vid runristad häll, och hör en klang af gyllene strängar.

Snart frustar hennes fåle, långt hädan hon styr, och svennens jakthorn fjärran då skallar, och när hon vänder åter
re'n dagsljuset gryr, i purpur bada kullarnes tallar.

Så gick hon, och så kom hon i mången en stund, och sången ljöd i dagarne långa; när böljeskvalpet tystnat vid
kiselhvit grund, hon satt där kvar att ekot än fånga. Af fagra drömmar fångslad så satt hon där än, när fram ur
skog bröt väpnad en skara, och junkern där i spetsen, bland ståtliga män, stolts jungfrun tycks den ypperste vara.

I hennes sinne vaknar en kärlek så varm, nu hjärtat talat ändtligen hade, och när hon åter trädde till
slottsfönsterkarm, sin hand i hans så trofast hon lade.

Det var som hundra ögon dem skådade städs, som om en ström af ljus kring dem flutit, det var som när ett hjärta
af salighet räds, som om en värld i famnen hon slutit . . Med sippor våren åter beströr dal och strand; då junkern
för till hemmet sin maka, till strålomflutna kullar vid himmelsblå rand, och nattens alla stjärnor de vaka.

Allt mera klart hon ser nu i kärlekens ljus det land hon förr i drömmen fått skåda, allt mera rörd hon lyss till de
asparnas sus, där lyckan huldt först log mot dem båda.

Så hennes tankar vandra sin konungaban, när bågarn höjs vid borgherrens fester; som öfver vågen seglar en
silfverhvit svan, hon skrider hög bland glammande gäster. Till helgonen hon beder, men tjust af sin dröm hon
lockas, hur hon än må sig värja, när andra gå till ro, dröjer hon vid sin söm, och månestrålar vinka och snärja.

Herr junkern fåfängt forskar och spörjer

väl ock,

hvad hemlig sorg det svårmodet vållar, till slutligen hon biktar, hur älfjungfrurs lock i minnet henne ännu förtrollar.

»Min hela håg med skog och med vik är

i släkt — snart bladen hviska vårligt i lunden, till nyfödt lif då stilla hvar drömbild blir väckt, och böljan hör jag brusa bland sunden. Ditt manas jag tillbaka, till mossrupen spång, jag måste se de trolska gemaken, där jag på harpan lekte som späd mången gång vid glansen från de prunkande taken.»

Men junkern blickar mörk: »Hvad är detta

för tal?» — Snart mulen teg han, för att ej banna.

Då slår hon upp sitt öga; han ser hennes kval, och åter molnen fly från hans panna.

Han kallar på sin småsven och äskar sin häst, och borgfrun för han neder för trappan.

I sadeln upp han lyfter den ädla därenäst och själf han axlar brämprydda kappan. Från världens sorger fjärran så för han sin brud, när solen sjunker stilla i kvällen, när dal och ängar glimma i daggpärleskrud — och dvärgarne tassla bak hällen.

Och hvarje gång den väna till berget han fört, mer skön en framtid ser hon sig måla, och hvarje gång de skimrande strängar hon rört, af högre tjusning blickarne stråla.

Ur hennes sinnes djup så en trånad sig spann och band sin krans kring kullar och strömmar. Den flydda sagovärld lik en stjärna upprann ur bädd af ungmöns rosiga drömmar. Hvad tunga ej kan tolka, ej tanke förstå, i harpans toner klingar — hvad under!

Af kärlek ljuda bergen och himlen den blå och skogen sval och skuggrika lunder.

Men ej för sångens trollmakt, för strängarnes

guld,

hon glömmar att de nödställda finna, sin rika skatt hon delar åt alla så huld och kommer unga hjärtan att brinna. Furen

e, på klippans krön, på gråa hällen, där blott lafvar täcka bergets mur, lik en främling från de lappska fjällen, står en ensam liten dristig furl

Gläd dig stolta frihetsbarn! Att strida mot sitt ödes tvång är nordisk sed. Blicka upp mot ljusets läger vida; samma kamp som din, hvar hjälte stred. Gläd dig, gläd dig! Du ditt värf skall fylla: Stå! ar hvarje fiber i din stam.

Veka vidjor älska lucker mylla, genom sten du måste tränga fram.

Gläd dig, gläd dig! Snart går Maj att vira nya kransar i ditt mörka hår; snart när våren sin triumf skall fira, äfven du i högtidskläder står.

Under stormar, under regnets floder skall du härdad skjuta friska skott. Högre kraf är högre krafter moder, högre mål ger mod i högre mått. Så en gång ej hoppet skall dig gäcka, must och mærg dig klippan själf skall ge, molnets famn emot dig huld sig sträcka, gryningsljuset vänligt mot dig le;

så en gång du skall en krona bära, som ej dalens gunstling hinner till, liten telning skall af dig sig lära: växa kan nog den, som växa vill. Tungor i naturen

K

Ua väsen ljuft sig bikta vid naturens modersbröst och sitt lof till henne rikta, ingen nekad blef en röst. Lärkan jublar, vestansuset hviskar kring den unga vår, och en segerhymn till ljuset genom hela rymden går. Furans orgel

sakta brusar i den mörka skogens djup, aftonvinden fjärden krusar, vågen slår mot klippans stup.

Hviska ej i kvällens timmar alla blyga blommor små?

Talar ej den tår, som glimmar i violens ögon blå?

Källan söker att behaga ängens blommor med sin sång. Havvets böljor evigt klaga tung sin sorg i natten lång. Stormens andar högljudt skria, hör, hvad dom i åskans skräll! Och om evigheten sia stjärnorna i vinterkväll. Allting talar, allt har mening, blott vårt hjärta lyssnar rätt. Själfva stenarnes förstening talar till oss på sitt sätt. Månens sken, Saturni ringar sända stilla hälsningsbud och från solens tunga klingar: Ära vare himlens Gud! Fiolen

B

EN LAPPSK SAGA

"Ar smärtan t an eller Jietnie }

orta i den höga norden såg en klarögd gosse dagen.

Mellan moar, fjäll och skogar låg hans faders renhudskåta.

Vid dess stockeld, vid dess sagor växte han i kalla vintrar.

Snart sin egen akja kör han, och sin egen slant han tjänar.

Men om han en afton tindra ser en stjärna mellan molnen eller spegla sig i källan, som en bild af evigheten, fuktigt glänser då hans öga.

Ensam hem från kyrkan går han, när på vallen andra flockas omkring marknadsståndens glitter.

I en luft så full af suckar går han ensam sent i dalen, tungt omkring hans hufvud hänger långa håret under hättan.

Och han säger i sitt sinne: »Lycklig är den strida elfven, hon har sina böljors sånger, och sin starka vinge nordan, skogen har sitt sus i vinden, skyn är full af fågelkvitter, och kring fjället strålar solen; men när skall min teg väl grönska, och min torfva börja blomstra? Hvem skall räcka Toivo handen?» Så han spörjer sol och måne, frågar bergens dystra ekon. Dagar blifva så till veckor under mödors jämna skiften, månader till år. Och gossen liksom på ett hemligt varsel, än på samma tecken väntar.

Men på enslig stig han möter så en dag en okänd kvinna, som ur drömmen honom väcker. Där hon träder svartnar marken som om elden gått däröfver, som om lågor härjat gräset — och till enslingen hon talar:

»Se, hur renen hastigt ilar öfver ljungbeväxta heden, se, hur bäcken, född på fjället, skyndar gladt mot dalens sköte, kåtors rad förbi därborta, och hvad gossar där och flickor om hvarandra muntert stoja.

Hvarför går du sluten, yngling, har ditt hjärta ingen längtan?»

Stum han lyssnar. — Kvinnan frågar: »Hvarför skakar du ditt hufvud, hvarför krusar löjet läppen ?

Står till lekar ej din åtrå?

Väntar du, min son, kanhända glädjebud vid närmsta vägkrök?» — »Renens språng mig icke locka, och att hjordarne förökas,

Toivo gärna hör, men glömmer.» — »Kan du skåda hopens äflan såsom solen, när hon skådar fiskens silfverstim i vågen, utan afund, utan saknad?»

Toivo ler: »När ljungen rodnar, eller heden åter grönskar, och när stormande en vårflod bryter isen, smälter drifvanbort från klippans bröst omsider, då en okänd längtan vaknar, då en hemlig makt mig tvingar; dagens stoj jag icke saknar, icke jaktens ystra fröjder, lyftad som på örnevingar ilar jag mot fjällets höjder.» —

Men den bleka kvinnan talar åter till den unge drömmarn: »Fast jag fruktad är i lifvet, och fast öfver allt man flyr mig, allestädes är jag hemma.

Följ mig du att världen lära, hvilken vän i mig hon äger, hur hon skall en balsam finna, när de sarga, mina törnen, hur till sist af tårar vattnad, spirar upp en ros så fagerpå den stig där foten blödde; följ mig på min långa vandring, dig det gäller, dig!» — Hon fortfar: »Ej från lifvet sluts du ute, blott ifrån dess väsenlösa lidelser och flärd, o yngling.

Dina ögon re'n mig svarat.

Ej med isköld skall ditt hjärta»--

»Nog!» — han säger och den hvita handen, som hon räckt, han fattar. Vandrar så utöfver fjällen vid den bleka kvinnans sida, snart nu icke mer en främling för hans blickar, för hans tankar. »Lik en feberört, till randen fylld af läkedom för andra, må jag vid din sida, moder, lifvets bittra giftkalk dricka.

Där jag såg blott* trötta hjärtan, där jag såg hur kvalen tärde, du med stråken Toivo lärde rödja vägen gladt för friden, manligt kämpa hårda striden.

Om försakelsen, om smärtan är ditt namn, jag vill det prisa, värdig kallelsen mig visa!»

När fiolen så är färdig, och han stryker lätt dess strängar, smälter snön den vinterlånga, öppnar sig hans famn, hans hjärta. Under pröfningar och vaka från hans stråke, från fiolen går en ström af klara toner, som till sorgens alla gömslen sänder varma, rika flöden.

Och utöfver nejden klinga Toivos låtar ljuft i kvällen, och där ungmön går vid elfvenljuda de från läppar röda, och när dansens ringar hvirfla, kinder bringar han att glöda, och när så hans tid är gången, Iefva skall hans namn i sången. Hagars son

Kär Sara såg, att Israel var mörk i håg mot Ismad, tårkällan flöt, tills Abraham mot Hagar bröt i vrede fram:»Drag med din son bort ur min syn, bort härifrån.

Fort från mig flyn. Ty annars är min husfrid slut; på sorger bär jag nog förut.»

Och Hagar knöt sandalen till, en ljungeld sköt ur svart pupill: »Har änglabud med denne talt? Har honom Gud till skyddsling valt? Är kärleks lön att smädas blott? Hvad bittert rön, hvad osäll lott!

Är den väl from, som så kan slå? Är denna dom väl Guds också?»

Sin väg hon gick så blek och tärd, med tårad blick på ökenfärd.

På öde haf skeppsbrutna två invid sin graf de tyckas stå.»Min son, dig slut till modersbarm! Mitt barn, gråt ut min bittra harm! Väx upp till hämd för skymfad mor mot onämd, nämd, mot egen bror.»

Och lifvets tröst det unga sinn' vid modersbröst nu djupt söp in. Som vinden fritt hans sinne blef, som örnen vidt sin jakt han dref. Så växte han, blef stor och stark, vardt höfvitsman och patriark.

Med tidens lopp för tallös stam, dess värn, dess hopp, dess — Abraham.

*

Du som i nöd, din dag ser flydd, och intet stöd har fått, ej skydd; du mödans träl, som smäktar än till kropp och själ, känn dig igen! Som Hagars son, o, var vid tröst, fast stött ifrån din broders bröst! Det ock för dig skall ljusna. Lär på ökenstig, Vårdyll

Majsolen öfver Stockholm log och tjusande mitt sinne drog till svala furulunder.

Jag ville bort från gator grå, från kvalm och sorl att möta få vid härlig fläkt från vikar blå de sköna vårens stunder. Åt Bellmansro, åt välkänd led så lycklig och så glad jag skred inunder trädens hängen, och nöjet växte hvar minut, allt längre sträcktes färden ut, så att jag mig befann till slut långt bort åt Lindarängen.

Där vimlade dock folk i mängd, och åt det håll var vägen stängd, dit jag just skulle draga.

Jag tänkte då på strand och sjö, på fiskare med nät och spö, och snart till vackra Lidingö beslöt jag kosan taga. I värdshusvillan vid dess sund jag hvilade mig först en stund tills färjan blifvit redo, och drömmande jag såg

framåt hur på den klara spegelstråt där om hvarandra båt vid båt som stilla svanar gled.

Jag trodde först jag ensam var, men snart ett ungt, förälskadt par jag ser på en veranda.

Och från den löfsal, där jag satt, jag kunde höra deras skratt, så klingande, så ungdomsgladt, med hviskningar sig blanda. Han var en mån med sydländsk hy och hon så ljus som vårens sky, med dyrbar ring på handen.

Till hinder ej jag ville bli — där förestod väl frieri, och färjan steg jag därför i samt for till andra stranden.

Där drog jag kring bland björk och ek vid blomsterdoft och fågellek, förtrollad, hvar jag vände.

Som barn ur skolan yr jag lopp, fick höra göken från en topp, och, ung på nytt till själ och kropp, mot kvällen hem jag lände. Ett tidningsblad där lades fram, min blick föll på ett telegram (som knappast torka hunnit):

På Djurgår'n nyss man träffat har ett ungt och välklädt själfmordspår, han mörklagd, hon ljuslockig var, man namnen än ej funnit. I prestgården

Julie fick såsom barn ej lära sig latin, ^ej ens en liten »bonne» ifrån Lausanne

hon hade;

hon tog sin lärdomsgrad vid köksakademin och sina lagerblad i burk och byttor lade. Men tiden gick framåt. Snart Kajsa Varg

försvann

från modets taburett. Och ung Julie med ifver, som andra flickor fler, sig grep med studier an. En outsläcklig törst till kunskap henne drifver. Hon goda anlag fått. Trots dagens stök

och tråk

hon sysslade ibland med Roms och Hellas

språk.

Bland nål och tråd stack fram i smyg de

gamles epos,

Virgilius och Homer bredvid Cornelius Nepos. Ja, tiden gick framåt. Nu skenade hans spann, som länge förr stått still. Att sig med bildning smycka

blef äfven kvinnans rätt. Ett vågspel mången.

fann

i detta, och ej minst den öfverkloke man, som vid den väna fäst sitt hopp om fram-

tidslycka.

Licentiaten Vis sig trodde ren förstått, att flärd, ett ytligt sken af lärdom blefve

blott

här allt, hvar till en dag det nya skulle föra, och aldrig skulle hans utvalda sällskap görämed dessa, som i strid med »lag och religion,» predika vidt och bredt om emancipation, ett ord, som skorrat jämt förskräckligt i

hans öra.

»Den lärda vägen ej ostraffadt I beträdt. Tron I, att klassiskt damm,» han sade, »klär

de sköna?

När så till sist dör ut de goda mödrars ätt, hvad högre framgång vill er ärelystnad röna? En verklig kvinna tyst förblifver vid sin söm, men är på bokligt vett och konster ej förveten. Som maka i sitt hus förständig, huld och öm, förverkligar hon bäst sitt kall och mannens

dröm,

och detta utan hjälp utaf klassiciteten.»

Så ifrade vår vän beständigt med all flit (som mången gör ibland ännu). Men tiden

lider,

han blir familjefar. Och hvar är nu hans nit? Sin gamla käpphäst ej han längre envist rider. Hvad stred han mot en gång? — Han måste le helt godt: — mot väderkvarnarne, vår nye Don Quixote.

Det är en sommarkväll. På prestgårdstrap-pan tronar

vår gamle vän, nu prost. Han makligt om sig bonar

sin mjuka nattrock, den hans kära »gumma» sytt.

Med stilla välbehag han stryker sig om kinden

vid sjöskumspipans doft och sus af aftonvinden.

Predikan skrifven är, och mödans timme flytt,

och på hans pannas hvalf som bäst nu strålar friden.

Ett obehag dock ges, fast gammalt, ständigt nytt, som sinnets jämvikt väl kan rubba under tiden och nödga honom slå ett slag ned åt allén, att riktigt sträcka få på sina styfva ben och för att efterse, hvad slåttern väl är liden. Hans pojke, lille Knut, trots landtluft, gymnastik,

blir med hvar dag mer trög vid Rabes grammatik.

Han ej »amare» kan. Sitt hufvud prosten rister

och brummar sedan så med tragikomisk min: »Jag doktor är och prost och artium magister, och än ett grand latin jag minns från skolans dar, men undervisa dig kan ej din kära far.

I tvänne somrar — puh! med dig jag fåfängt tråkat.» — »Kanhända förbehölls den konsten åt en ann',» prostinnan hviskar då i örat på sin man, där med sin trädgårdskorg, helt varm hon stanna råkat. Och vördig prosten klokt höll inne sin kritik, då »mamma» lade till så fint: »ty hufvud-saken

är att hos barnet väcks i tid för kunskap smaken;

ett modershjärta ock har sin pedagogik.

Låt mig försöka på!»

Och öfver boken sänka de sina hufvud nu, de båda, mor och son. Mot bruna lockars svall de gula flätor blänka.

När fadern återkom, han kunde icke från den taflan draga bort sin blick. Han måste skänka

en sann beundrans gärd åt denna glada håg,

åt detta tålamod, hvarmed hon sonen lärde — hans eget skulle re'n ha dragit sina färde! — I ögat log en skalk, på pannan allvar låg:

och fast en kvinna svag, hon kunde hvad hon ville;

och prosten, i hvars min ej mer fanns spår af harm,

sig tog förnöjd en pris och blef om hjärtat varm,

och i sin hustru såg han inom kort ett snille

och märkte mer och mer, hvad förr han aldrig sett,

att pojken äfven fått en släng af släktens vett.

Se, hvilka framsteg blott han visar nu, den lille! —

Vid sonens läsning så den goda modern blef till hälften skoladjunkt, till hälften själf elev, hvars kunskap sågs i kapp med läskamratens växa. Och vår pedant sig fick på köpet ock en lexa,

ty medan gossen så förtjände blott beröm, vid moderns knä allt mer i läsning flink och trägen,

han ångrade sin dom: »dröj kvar invid din söm,»

och såg med huggad sann sin maka lika öm och kvinligt huld som förr, hon ock, gå »lärd vägen.» En dag hos Fredrika Bremer

et var en klar septemberdag. — Försilfrad saltsjön blänker, och krusad lätt af vindens drag kring jullen böljan stänker.

Ett tempel likt i fridfull lund

där borta Arsta blickar

och mig bland holmar, skär och sund,

en vänlig helsning skickar. En liten tös, så hjärtans snäll, som väntat mig vid stranden, till »tant Fredrikas» trefna tjäll mig leder gladt vid handen.

På en balkong så blomsterrik, i ostörtd lugn jag finner den vördade — där Clotho lik hon sitter tyst och spinner.

Det djupa ögat fullt af glans på vikens vatten hvilat, och hjässan skimrar i en krans af ljus från Phoebi pilar . . .

Nu lyfter hon sin blick och ler — »Skall jag väl nalkas våga?»

Till svar hon drar mig till sig ner att glädjens mått mig råga. Allt närmre sig hon sluter ock den blonda flickan, lilla, och, smekande den ljusa lock, hon ser mot stranden stilla.

Hon börjar tala om en lund hvars träd ej löfven fälla, om diktens vår och knopningsstund, om evig ungdoms källa-

»Ja, här vid brus från fjärdar blå, på denna strand så fager, jag lärde först min lyra slå och vann min första lager.

O ljusa vår, hvad gröna skott, hvad stilla ro i hagen, när upp från hydda och från slott steg röken högt i dagen! En ros än slutet i sin knopp, var dikten med dess under, som bäckens lek min tankes lopp i drömmens glada lunder.»

Hon vänder tankfull några blad i lifvets bok. Hvad gömda förhoppningar från präntad rad där skymta, aldrig glömda.

Så fortfar hon: »Jag minns en syn: jag stannar varm af leken, då skarpskodd kungsörn upp mot skyn, sköt djärft utöfver eken.

Det var som om i rymden fri jag själf mig velat svinga, som om jag seklers slafveri utkorats att betvinga. Med rastlös håg jag led och stred och väg bland törnen rörde.

I själfva mödan fann jag fred, hon stigen blomsterströdde.

Med blicken spänd, med nerv af stål jag hindren såg försvinna.

Högt ställde jag min diktningens mål, men högst mitt mål som kvinna.

Hur skön gick icke dagen opp!

Nu fjäll från blicken föllo.

Hvad hägringar, med fröjd och hopp, sin spegel för mig höllo.

Från häfdens blad vid brasans glöd, från Eddans sagotider, så aningsfullt en stämma ljud om våra mödrars strider. Min själ förnam ett klagoljud, när ögonen jag lyckte, ur Valans hymn, från Nornans bud, jag suckar stiga tyckte.

Nu låg min bana klar. Hvert band jag bröt. Var detta innan man ännu lyssnat till George Sand, den stora

siarinnan? . . .

Det har jag glömt. En luftström drog så mäktigt fram i sången, i kampens vimmel del jag tog, min drömtid var förgången.

En sanningstörst, mer stark än förr, mitt hjärta kom att bränna, jag ville spränga fängslets dörr! Murbräckan blef min penna. — Sann kvinlighet jag sökt, hur än min samtids dom må blifva; sann kvinlighet — se där, min vän, det arf jag velat gifva.

Förgängelse är lifvets lott, vår röst skall snart förklinga, dock gror hvart Sanningsfrö vi sått, var äfven måttet ringa!» —

I drömmar hon kring rymden vidt sin tanke låter ila; en suck hon drar: »Jag lefvat, stridt — snart är det tid att hvila.»

Hon tystnar. Gyllne aftonskyn bak skogen sjunker neder, och öfver fjärdens lugna bryn sin slöja kvällen breder. Hon reser sig. En minnesskänk hon räcker åt min älfva; af tårars dagg ett flyktigt stänk jag ser på kinden skälfva.

I sin hon trycker varmt min hand — den värmen än jag känner —: »Välkomna åter hit ibland till mig, I kära vänner!»

Mig tycktes luften full af sång och profetior höga.

Jag gick. Det var den sista gång jag skådat hennes öga. Hos Emelie Flygare-Carlén på 80:de födelsedagen

I agerkransar och buketter, ^'gåfvor, telegram, biljetter, ifrån söder, ifrån nord ser jag hopas på ditt bord.

Atti år i dag du fyller, åtti år! Och soln förgyller, leende med mildt behag ljuft ditt trefna hem i dag! Trogna vänner smycka härden, ack, försmå ej hyllningsgården — ringa gärd mot den din hand, den ditt snille skänkt vårt land!

Tyst du sitter dock, du kära, tyckes intet mer begära, blommor ungdomsfröjd ej ge, blommor vissna äfven de.

Är du trött på jordens vimmel, längtar du hän till en himmel, som ej skymms af mörknad sky, som ej fylls af åskors gny?

Drömmer du om mänskoöden, skiftande som hafvets flöden; drömmer du en dröm så skön om din »Ros på Tistelön?» Ser du dig i kosterbåten åter plöja kända stråten, ila hvart än vinden bär, bort till Pater-Noster-skär?

Ser du där, vid måsars läten, platsen, aldrig än förgäten, för bedrift, som knappt vi känt förrän dit du kosan vändt? —

Ja, hvem vet, bland hvilka tankar ned hon sänker minnets ankar, där hon i fåtöljen trött hufvudet mot handen stödt.

Nu bland brefven fram där räcket ett, hvarvid hon plötsligt väckes ur sin dröm, och — säger gladt: Läs: det är från Kattegat. När hon lyssnar till detsamma, tändes kindens forna flamma, hvarje vemodsmoln har flytt, är till glädjeskimmer bytt.

Detta språk? Hvart ord hon känner! Dessa namn? Blott kära vänner! Hvarje stafvelse ju är från de bohuslänska skär.

Så hon eldas. Solen målar kammarns golf med gyllne strålar. Som en moder, lyckliggjord, småler hon vid »barnens» ord. Midsommar vaka

W e, nu är vår majstång af flickorna sirad ^^med rosor och ljungris, syrén och pion. Med ek och med lönn nu hvar stötta är

virad —

Nå, spelman på tunnan! Låt höra en ton! Nu hasteligt upp med vimpeln i höjden, att ståtligt han fladdrar här vida omkring! Ett dundrande »lefve» för midsommarfröjden! Fort gossar och flickor! Nu ta vi i ring. Hej hopp! Nu ska dansen på allvar vi börja. På sopade logen man svänger så lätt.

Gnid på, Skräddar-OUE! Och Lars skall ej

sörja,

att pussa han får blott en lång klarinett. Ha ögonen med dig allenast, så tager nog ingen din Britta ifrån dig i kväll.

I passen tillsamman: hon kärlig och fager, tar gärna en gosse så duktig och snäll.

Se, herrskapet kommer! Patron själf där

svänger

helt makligt ett hvarf med nämдемansmor. Han språkar så vänligt, och gumman hon

blänger,

när herrn hennes gubbe hörs kalla för bror. Och »frua» sig låter af rättaren föra, kring stadiga lifvet han lägger sin arm, och trolska de snörda små fröknarna göra den vackraste drängen så blossande varm. Och se blott hur menande töserna nicka, när pojkarne börja att komma sig för; hur fagert de strålande ögonen blicka och gynna en hvar, som har hurtigt humör! Och klackarne ljuda som dängande slaga, man skrattar och tränges och snurrar i kapp.. Och moln utaf damm genom gluggarne draga, och aldrig får tunnan behålla sin tapp.

Så timmarne ila, så yrar man, drucken — af öl ? Nej, af fröjd under hvirflande sväng. Sist ljuder för Lars

klarinetten så sprucken, på Olles fiol finns ej mer än en sträng. Och blundar gör Olle, och sömnigt går dansen,

och krafter man smuttar ur rykande kopp — Då se, bakom skogen den gyllene glansen bebådar, att midsommarsolen går opp. Det glimmar i dal och det glimmar på höjder, och lärkorna kvittra, och trastarne slå; de tystna, de bullrande nattliga fröjder, och solen begynner sitt lopp i det blå.

De brokiga flockarne glesna, och alla snart skiljas, till hemmen begifvande sig. Ännu blott ett par på en polska hörs tralla, där borta i hagen på grönskande stig. . .Ella

2)

et var när kvällen till afsked kysst hvar liten blommas kind.

Till älfvakullen hon smög sig tyst som sommarnattens vind.

Då trädde opp på kullens topp de fagra älfvor till luftig lek vid ras och smek. Stolts jungfrun snärjes i ringen in — älfkungens öga ler:

»Skön Ella, schön Ella, nu är du min! Jag bidat dig. Jag ber, din hand mig gif, mitt väna vif, nu skall dig flätas vid sång och dans din bröllopskrans.»

Och sången klingade stundom öm och stundom lik ett skratt, och bort på böljande dansens ström hon bars så lätt, så gladt; som* vindens fläkt i vårlig väkt, bland fagra lindar de svängde kring i ring vid ring. Och månen log öfver stilla sjö, och tyst var nejden all, de stego in under grönan ö i grottor af kristall.

Mot stjärnströdt loft steg liljedoft, och dvärgar smidde vid silfverbänk en bröllopsskänk.

Till ängen åter ett svanespann dem öfver vågen drog, på kullen stodo de vid hvarann — Men då — när klockan slog i kyrkobygn och röd brann skyn, älfkungen sjönk som en iskall hamn ur brudens famn. Och från den stunden skön Elias håg en trollsömn fångslat har, och hennes sinne den klara våg så sällsamt till sig drar.

Det ljufva smek vid älfvaley mer kärt hon fått än hvar ungersven hon drömt om än. Per och Lisa

K vad liknar väl friden en julikväll — hör skällornas klang bort i hagen!

Se skrandan, som kommer med sakta gnäll så makligt af oxarne dragen!

Det fläktar svaltt ifrån lummig lind och väpplingen doftar i aftonens vind.

Och framåt går slåttern på leende äng vid strand med glittrande bölja, och liarne föras i hurtigt fläng, och räfsorna troget dem följa!

Och i sången tonar än sorg, än tröst, i visan sprungen ur folkets bröst. . PER OCH LISA

75

Med lust går arbetets lätta lek och torpet där ligger så soligt.

Här finnes ej kind, som är sjukligt blek, som solen ej kysst förtroligt; ja, här skjuter än mången telning fram af sagornas friska nordmannastam.

Re*n kvällen förgyller skyarnes flock, det tid är att hemåt vända, och Pelle axlar sin slitna rock och lyckas sin pipa tända med blicken på Lisa, sin barfota mö, där uppe på vålmen af doftande hö.

»Kom flickor,» han ropar. »Hitåt till mitt lass, min arm skall upp eder hjälpa.»

»Nej, Pelle,» de ropa tillbaks — »nej, pass! Se till att icke vi stjälpa.»

Hej! klingar det gladt på den ensliga led och hej! — Med ett hopp är ock Pelle med. PER OCH LISA

Med piskan får Pålle af Pelle en snärt, och hemåt man sakta rullar.

I solnedgången det glimmar så bjärt emellan de gröna kullar.

Och Lisa blickar på Pelle så blid, så fager i sommaraftonens frid. Bland Marstrandsskären

Cängslad invid kajen vår EHida r rycker på sitt ankartåg;

hon vill ut att plöja hafvet vida, ut på solig våg.

Som en mås hon lyfter sina vingar snart till jakt på mörkblå stråt, som en svan i mjuka silfverringar skjuter hon framåt. Långt till vägs oss öde skären följa, vältra fram i massor grå.

Men mot frihet stolt vår starka bölja bär oss ut ändå.

»Skoten klara!» Än en gång vi kryssa. Lots, vår snäcka tar en törn!

Lyster henne klippans änne kyssa? Skummet yr kring förn!

Hur det går! I tacklingen det susar! Friska vindar stämma upp sin sång. Underbart den höga vågen brusar — världen tycks oss trång. Se en mast! Ett mäktigt skepp begrafvet, strandadt på de falska skär!

Som ett radband ligger mörkt på hafvet Paternoster där.

Hafvets »tärnor» vi i flykten följa, styra hvarje båt förbi.

Ack, hur härligt på smaragdgrön bölja att få gunga fri!

Men nu mulnar himlen ödesdiger.

»Ror i lä!» Där är en ö.

Se, den dystra klippan där, som stiger högt ur skummig sjö! Där bor trolldom, där bo vreda makter: när sin harm de frusta ut, öppnar hafvet sina dolda schakter — refva då hvar klut!

Blixten flammar, blodet drifs från kinden, hafvet suckar doft och tungt.

»Fort, nu rorman! Fort nu, upp i vinden!» Rorman småler lugnt.

Snart det mojnar af, och seglen klappa trötta emot mast och rå-Vimplarne i toppen hänga slappa — »Kajsa, blås!» Låt gå!» Friska i!» Nej, lugn sig kvällen sänker, vinden hviskar sitt: god natt!

Vågen somnar. Aftonstjärnan blänker öfver stranden gladt.

Solen träder., svept i rosendimma, re'n i vesterns guldportal, redan tusen silfverlampor glimma skönt i rymdens sal.

Hjärtat ljuft af blida drömmar hinnes, som bland molnen hvälfte sin bro, och när så sin sjunkna sol det minnes, vaggas det till ro.

-----Barn

3)

et är vinter, det är bister kallt. Snön i drifvor hopats öfverallt. Månens stråle i Decemberväll bryts mot rutan där i ensligt tjäll, stugan mellan mörka furugrenar glittrar liksom prydd af ädelstenar.

Gamle trädgårdsmästarn hamnat där, kojan lönen är för hans besvär.

Dock bland blommor röda, blommor blå, helst hans blickar, se, vid henne stanna, henne där, bland alla blommor små, som nu trycker skälmskt sin hvita panna emot frostig ruta, lilla Anna! Hon är torpets sköna, friska ros, som blir kvar när sommarn flytt sin kos.

Och när ängens sista sippor dö,

trifves hon, fast späd, bland köld och snö.

Röda kinder bakom iskristaller,

röda rosor bakom rutans galler!

Det är vinter, det är bister kallt.

Snön i drifvor hopats öfverallt.

Men här inne — sakta vi oss närme — här finns sol i blick, finns hjärtevärme.

o

Aldrig blomstervän med silfverhår talar nu med barnet om en vår mer än jordens vårar ljuf och skön, utsår i dess själ en skatt af frön.

Helt förnumstig liten Anna sitter, foten icke mer ostyrigt spritter, tyst hon lyssnar, stilla som en bild — tror sig förd till sommarns blomsterdalar: Gamle farfar nu så lugn och mild, med sin älskling om en himmel talar ofvan jordens, där i ljusa salar själf hon skall, om hon är riktigt snäll, bli en ängel, bo i Herrens tjäll, bli i Sarons dal en snöhvít lilja —

Det är svårt att blicken från dem skilja, men likväl vi måste från dem gå — hvad ha vi att lära dem också?

Hvad ha vi i världens larm och vimmel mer förstått om — evighet och himmel? Till min virknål

I illa vän, i ditt språng "“Miåll då upp blott en gång lek titt' ut en minut, jag vill sjunga din sång.

Många minnen jag har utaf dig i förvar, månet ok på din krok har jag lagt i min dar. Det var du, som så nätt om jag minnes det rätt, var till hands med en krans kring min första manchett.

Det var du, hvad jag tror, som mig gjorde så stor när af garn såsom barn jag knöt börsar åt bror.

Huru lycklig jag satt före jul mången natt när vi två i vår vrå tänkte ut något spratt. Mången tår som jag gret, mången ljuf hemlighet endast du intill nu har bevittnat och vet.

Du en tröstare var från de framfarna dar, som en vän skall du än bland de andra bli kvar.

Skynda på mot ditt mål, lilla flitiga nål!

Jag har känt hur det brännt,

* jag har pröfvat ditt stål. Virka på till den knut, där din tråd löper ut, till den kväll i mitt tjäll, då du brister till slut
...

På din sista trofé skall jag tacksamt då se, och se'n tyst jag dig kysst mot dig somnande le . . . Hos den gamla hushållerskan

IDYLL VID SÄTRA BRUNN

Kyskurad' skiner kopparn på sin hylla, i fönstret spinner katten mätt och stinn, kvällsolens strålar rutorna förgylla, och rosen ser till balsaminen in.

Fast gummans jungfrur jämt i dörren smälla och skramla vildt med tallrik och kastrull, till hennes vrå vi gärna kosan ställa, ty hon är alltid rar och »god som gull». Med sina silfverhår, som ingen annan hon inger oss en gammaldags respekt.

Hon tiger välbetänt, när kaffekannen de skarpa tungor till kritik har väckt.

Hon sköter sitt departement och fägnar ej blott vår gom, men hjärtat mången gång. Hur lynnet mulnar eller himlen regnar, hos henne strålar solen dagen lång.

»Tag plats,» hon ber, »i gröna soffan under den väna bilden af vår drottning blid!» — Ej hvarje dag oss bjuds så glada stunder, så ostörd ro som här, så ljuflig frid.

Drick gummans skål i hennes egen näktar, hvari cikoria aldrig blandats än!

Hör siskans drill, och ängens ljufva fläktar från blomprydd fönsterkarm, o känn, o känn! Fiskar-Kalle

I rassla med refvar och nät, hvad jag vet, r är ett beskedligt backsittaregöra.

Vinden sjunger alltjämt i mitt öra:

Kom då, kom! Det finns bättre än det!

Fyllde i julas mitt nittonde år, aldrig mor min dock tycks det begripa. Köpte på marknaden sjöskumspipa. Seglar till Göteborg i vår. Styрманsexamen tar jag burdus, om bara far får betaldt för sillen; får komma med på matrosernas gillen, dansa på däck vid böljors brus.

Bort med er alla landkrabbor då!

Hvalen frustar, jag ger er katten!

1 blå skjortan och blankskinnshatten springer jag snart på den högsta rå.

Ställer min kosa till »Jungfruskär» — skall nog till dess få mig blanka knappar. Minnes nog hvem som sade, det nappar just vid branten af klippan där!

Egen skuta jag får väl en dag, kallar den skutan bestämdt »Karolina!»* Kommer med grannlåt hem ifrån Kina, hejsan, det lofva båd' Kalle och jag! Brutet hopp

2)

är står en fager lilja i nordens korta vår, så skär är hennes krona, så tyngd af daggens tår.

Hon är så ljus som dagen, hon är som stjärnan blid,

men utan dagens värme och utan stjärnans frid.

På läppen leka löjen, men sorg i hjärtat bor, på ingen mer hon litar, på ingen mer hon tror. Kring henne binder våren sin friska gullvifs-krans,

men detta hjärta kallnat, som en gång slog mot hans . . .

Och ekos röster ljuda så gladt i dalens famn,

men ingen stämma höres, som hviskar hennes namn.

Den sköna blomman lutar sin krona mer och mer,

allt tyngre faller tåren, som intet öga ser.

Och stormar härja, brusa utöfver sjö och strand,

snart sista lärkan flyktar till solens fjärran land. Kring frostig tufva klingar vemodig sorgesång om sommarns hvita lilja i höstens natt så lång.

Allt tyngre dimman sveper kring isomsluten knopp,

där hvilar snart den lilla så blek — ett brutet hopp. Före balen

Ku skulle jag tro jag är färdig som fjäriln i sommarens glans, nu gäller det finna en värdig kavaljer i virflande dans.

»Er sko,» jag den första hör hviska, »ni fick visst af Cendrillon, er röst ifrån vårens siska —

Ni dansar med mig kotiljong? ...»Hvad rör det mitt hjärta! Ej frågar jag detta till råds, om herr Frack helt smäktande stammar: »O vågar jag be om en dans?» — Nej, tack!

Men nalkas blott glädtigt en annan, min vän, och mig räcker sin hand, då flyktar hvart moln från pannan, då flamar först kindernas brand.

Solfjädern jag får dock ej glömma, ty bjuder ej vännen mig opp, blir bäst att där bakom få gömma min sorg öfver sviket hopp. Men, tant, när få vi då fara, re'n hör jag »Il baccio's» ljud, hur ljufligt de locka; kom bara, här är hon, den väntande brud!

Bland blå uniformer i salen, jag ser någon spejande stå, kanhända, fast börjad är balen, han väntar på någon ändå? . . Värmorgon vid Stenhammar

.tilla slumrande helt nyss, höjder invid höjder glimma, purprade af solens kyss, vaknande i arla timma.

Ur sin bädd vid österns rand springer dagen rosenkindad, kastar af med lekfull hand manteln kring hans skuldror lindad. Och från ängens blomsterbarn lyfter vinden töckenslöjan, bäcken hoppar gladt kring kvarn, och i viken spritter löjan.

Haren flyr till lummig lund, änder fram ur vassen segla; i det djupa, blanka sund björk och dunkel al sig spegla . . . Flickan och näckrosen

2)

u ros, som knoppats vid skogssjöns strand, hvi står du så ensam i kvällens brand, långt skild från åkrar och gården?

Där täfla i prakt dina systrar små i skiftande färger: röda, blå.

Säg, är du ej svag för flärden? Se blott, hur de stiga mot kullens topp som ville de följa svalans lopp. —

Hur näms väl den längtan du känner? Din håg är släkt med min egen håg: du ros, som vaggas af drömfull våg, vi äro likar och vänner!

Så äfven förflyter mitt stilla lif, långt bort från bullret af världens kif. Men världens prakt vi ej sakna.

Vi fröjdas båda åt sol och vår, åt skogens skuggor, åt daggens tår, åt kvittret, när fåglarne vakna. Hell dig Rhen!

e, där skimrar han, den sköna, stolta sagorika Rhen!

Se, där trona de, hans gröna

drufvoberg i kvällens sken!

Hvilka tjugande

terrasser,

hvilka susande

parnasser,

hvilken värld för dikt och dröm Hell dig, borgbegrönta ström!

Lär mig tolka, där du skrider, dina tusen minnens bikt.

Tälj mig dina hjältars strider, sjung din kärleks trolska dikt.Om prinsessor och kasteller,

munkar, mässor och kapeller,

helgonlif och riddartåg, sjung, o sjung, du ljufva våg!

Som din Loreley på hällen bidar jag ditt segerbud, följd af vålnader i kvällen går jag med din sagobrud öfver
forsande kaskader under korsande arkader

och på månbelyst balkong når mig ekot af din sång.Fritz Reuters villa

VID WARTBURGS HÖJD

Uelägradt ständigt af turistens tropp, ^här vinkar än Fritz Reuters sommarnöje. Med andra skådelystna här vi
dröje, här låt oss slå »Ut mine Stromtid» opp.

O ja, i detta ländtligt ljufva tjäll, som trollats fram af skaldens gyllne penna, här kunde »upprorsstiftarn» fri sig
känna, och glömma Spandaus mörka, dystra cell.

Här kunde humorns själfsvåld rasa ut och Onkel Bräsig skära till i växten; när lifvets goda andar skriva texten,
förvandlas allt i leenden till slut.Violen i oktober

Cast redan sommarn är sin kos, r fast sista svalan redan flytt, och vissnat har rabattens ros, violen blomstrar upp
på nytt.

Se! Böjd mot jorden, dig hon ger den ljufva doft, hon förr dig gaf. Med tårad blick hon ännu ler vid brädden af
sin frusna graf.Vid Dannemora

| fr dunkla schaktér åldrig grufva, ur bergets klyfta går djupets psalm. Ej mörkrets makter dess ekon kufva, dé
upp sig lyfta med klang af malm.»Vår är han, vår denna hårda mark, hvar tumsbredd vi röjt här med arm så stark.
Ej tegar, vätta af odlarens svett, väl flera kakor åt hungrande gett Fullgod är malmen i våra berg, den malmen är
landets innersta mærg.

Ej är den klara dagen för oss, vi spåra vår väg vid det röda bloss.

Djupt ned vi stiga till skuggors land med orädd håg och med släggan i hand.

Vi spränga porten, vi skatten nå; på flykt vi drifva hvart troll och rå.

Här strålar ej dag, här är evig natt, för oss är ej solen på fästet satt, men blixtar ljunga dock här med makt och
åskan rullar från schakt till schakt. När tundret ryker, den blixten slår, när hällen remnar, den åskan går.När sist
så en gång här öppnas vår graf, och döden ger hvad ej lifvet gaf åt mödornas träl, en stilla ro, ej sviker vårt mod,
ej sviktar vår tro. Lugnt stiga vi neder, hur än det kan gå — vi djupare stigit förut än så.»

Ur dunkla schakter i åldrig grufva, ur bergets klyfta går djupets psalm.

Ej mörkrets makter dess ekon kufva, de upp sig lyfta med klang af malm.Ett fågelbo

JL tt litet sparfbö en gång jag såg ^^på strömmen flyta mot hafvet,

hur än det hvälfdes af vind och våg det blef dock omsider begravet.

Därinne bodde helt visst en gång en liten kvittrande skara, som växte upp under lek och sång och utan all aning
om fara.Men så kom höken med snabba slag och ref det ned från dess fäste, och där i djupet, där låg en dag de
vilsna små fåglarnes näste.

Det bo, som sången inom mig byggt, mitt allt — skall det dela dess öde?

I morgonstunden så gladt, så tryggt, men ack, innan aftonen öde! En ny Blenda

iet sipprar, det porlar i alarnas snår, det hviskar kring träskan om solig vår, som lyfter isarnes täcken.

Dödt är väl fjället ännu och stumt, och djupt in i skogen är allt så skumt, men i forsen spelar Näcken.

En yngling nalkas långsamt dess strand, i vadmalsrock och med valkig hand han bidar vid brusande bölja.

Den fröjd, som värmer naturens bröst, ger mödans son ingen frid och tröst, hans dagar i moln sig hölja. Han tänker på, att hur mycket han bedt, hans käreasta intet löfte dock gett —

»Men om hon hitåt nu ginge?» —

Där kommer hon ock öfver mossar och laf helt vårdslöst, som visste hon intet af, och lätt som en lärkas vinge.

Hon ställer sin korg med linne ner, ej med en blick hon omkring sig ser, blott tigande kläderna sköljer.

Hon doppar hvar duk i den kyliga våg, han sitter så tyst, så mörk i håg, och flickan med ögonen följer.

Till slut han mumlar ... att kanske han har mer tur i Amerika, dit han nu far till andra gruffält och gården.

Men hit till den ständigt gröna skog — han vänder väl åter... till vännen ... »Nog! Tag här litet hjälp då på färden.» Det var en sedel. »Du far din väg, men hjälp af en flicka, försmår du, säg?

Du menar ej långt det kan räcka.» — Tvärtom. Men han trodde att så hon blott sin ömkan beviste — se'n intet förmått hans håg här hemma mer väcka.

»Hon följa honom?...» Ned blicken hon slog. Ack, leendet snart kring läpparne dog.

»Om redan de skulle sig gifta?»

Nej, först vill hon se hvar han har det mod som fanns i fars och i farfars blod, se'n kunde de hjonelag stifta.

Han tog hennes hand. »Låt mig vara i fred! Min far var sin egen lyckas smed och hyflade själf sin tilja.

Du har ett par starka händer, jag sett, och pengar värdt är det kloka vett, det fordras att kunna och vilja. Bland äppelträden min faders tak där höjer sin ås. Men res! Stor sak!

För min del om intet jag tigger.

Res gärna för mig, men skynda du får. . . Det sägs att i dagningen båten går. . . Re'n lastad i hamnen den ligger.»

Så hånfullt bitter ljöd flickans röst,

i vågor häfde sig hennes bröst, och läppen af smärta skäljde.

Ett moln öfver vredgade pannan drog, på armen åter sin korg hon tog och dukarne öfver dem hvälfde.

Så gick hon bort. % Hur ensamt det blef; han löste sitt knyte, ett afsked skref, en tår på papperet blänkte.

Ur skogen det ljöd som en hviskning ibland, han lade sig trött vid en tufvas rand, och ögonlocken sig sänkte. Då kommer ur dunklet en Nisse fram, en sådan där gammal, allvarsam och grå liten tomtetegubbe.

Han plirar och blinkar, det glimmar så hvasst som stål vid hvarje hans ögonkast, som lysved i mossig stubbe.

»Du gråter», han säger: »Är kärlek då allt? Gå ut i världen, tag saken kallt, det härdar det blödiga sinnet.

Din flicka är ju så stolt och hård, som yfdes hon öfver sin gamla gård.

Bort med hennes bild ur minnet!»

»Nej, leda troll, jag står dig emot!

Jag har som granen här hemma min rot, fast litet jag sett af världen; här ser jag skogar och vattendrag, här har jag så mången mödans dag sett smältan formas på härden.» — Allt mörkare blir det vid skogens bryn. Snart guldröd

månen stiger mot skyn och speglas i tjärnens vatten.

Upp flyger en uggla ur murket bo, ett eko dör bort på fjärran mo, så ensligt, så ödsligt i natten.

Och dimman tättnar på kärr och strand, den gamle då räcker honom sin hand, han känner all fruktan försvinna.

De gå som på måfå i månens sken, det prasslar i snår, det knackar i sten, till en stalp de slutligen hinna.

»Jag pröfvat dig nog, jag märker det grant. Vi flytta ett berg, tro mig, det är sant, om blott vi ha Gud i hågen.

Slå till du, min vän, vid ditt hammarslag där ligger malmen i öppen dag och glittrar som silfver på vågen». Han vaknade upp. Det morgon var, bak skogen höjer sig solen klar, och fort han ur skuggan haslar.

Se, fartygets rök slår högt mot sky; att resa — nej, fegt det vore att fly.

Sitt knyte han från sig kastar.

Han rifver sig brydd i sitt yfviga hår och följer med ögonen båtens spår, till dess den bak udden döljes.

Klenmodig han varit. Om likt dessa berg han skulle fått järn, han ock, till märg?

Af blygselns rodnad han höljes.

»Du varit en stackare, riktigt en mes, väl ännu en stämman hvisslar: res!

Men segrande går du ur striden.

Här växer din bergning, blott senan spänn, här tomtebolucky med trofast vän dig väntar måhända med tiden». Han vandrar mot kullen hän. — Hvad syn! Det klarnar öfver hans ögonbryn.

»Hvad kan henne kvar där väl hålla?

Hon står ju där uppe», han hvisslar ett namn, »Hon står där och spejar mot öde hamn, hvad kan henne så väl förtrolla?»

Så blek där och sorgsen »den stolta» nu står och ser efter båten, där fram den går; hon skulle då »flykten» sakna? —

»Tag här litet 'grönt' till din bröllopskrans!» Hvad malm nu i rösten! Var detta väl hans? Vid den kan blott tillit vakna.

»Som Jakob i natten han kämpat med Gud, och ville hon endast blifva hans brud, hans hjälp och hans lefnads blomma, så skulle han pröfva en kamp så god, fastän till en början förlägen han stod med händerna alldeles lomma.» Så talte han dämpadt med nyväckt kraft, som hade han nu först klart för sig haft, hvarför ej den hulda gett vika,

Så ser han då nu sin »Nya värld» här hemma hägra, vid egen härd —

»Nu honom hon godt kunde lika». Från mitt Observatorium

Kyss jag i refraktorn skådat månens lavaberg och fält och med bäfvan och beklämning till mig själf den frågan ställt: Var det jordens framtidsöde, som där röjdes för min syn, mänsklighetens dystra grafvård, som jag såg där bortom skyn? Ned för trappan, utför kullen tyst och dröjande jag gick, själfva morgonsolens skimmer tycktes lifflöst för min blick.

Trött jag tänkte: ack, hur litet dock ännu vårt öga ser!

Hvad är mänskan, hennes hemvist, en atom, ett stoft — ej mer!

Afsiktslöst, i drömmar fången, så min väg där fram jag går, när af skolbarns muntra skaror plötsligt jag omringad står; och palatslikt där sig höjer framför mig i dagens ljus, Läroverket, dit de strömma med en vårflods böljebrus. Röster stimma, ögon glimma utaf glädje, mod och hopp, och jag omotståndligt manas följa barnens glada tropp.

Nu lektionerna begynna, och med ifver, lust och fart lärarns frågor här besvaras utan tvekan, lätt och klart.

Emot rymder mera höga, heliga, än stjärnors sfär, lyftes spejande mitt öga, fjärran från dödsöknen här.

Och den Allmaktshand där ofvan, som har livets gnista tändt, aldrig så sin värma närma, tycktes mig, som här jag känt. Mänskosjälén, ack, så månet outforskadt djup än har!

Mången tusenårig gåta bidar där ännu sitt svar.

Här i tankens tub jag spanar, sanning, dock, din segerstråt: barndomsminnen, ungdomsdrömmar hviska, ropa här: framåt!

Hvad som stelnat, hvad som slocknat, har ej plats i denna rymd, här ett varde ljus än klingar till en värld af tvifvel skynd. Vårdagsfläktar kring mig susa oskuldslucky mot mig ler, från min utkik sköna, ljusa framtidshägringar jag ser. Botkapellet

Inledningssång:

3)

ig, leende strand och din ljufva ro vid Skeldervikens spegelvåg, jag nalkas så tyst som till fågelns bo, med trollflöjtston du lockar min håg.

Hur skimrar ej bokens ljusa stam, där lönn och askar breda sitt tält, och klippan, som ödet allvarsam, i ledet bland mörka furor sig ställt! Men styr jag hit ut, när stormen tar opp

sin orgelhymn, sin höstesång

och forsen svallar i vredgadt lopp,

min vandring här tycks mig så tung, så lång.

Då klingar en sträng i min själ förstämd, jag tycker mig stå på ett öde rum, vid minsta buller jag lyssnar förskrämd, där månljuset dallrar på vågens skum.

Jag hör då en suck af vemod och sorg, lik skogens suck i gulnande höst, en suck som från klippans vittrande borg — ett hjärtas trängtan till frid och tröst. Hvem är han, den riddarn i kappa och svärd, som, böjande knä, där lägger ned på mossig grafsten en minnesgård af ros och lilja i stilla fred?

En dyster skugga; han åter försvann — så vid en graf äfven jag har stått. — Där förr en legend sitt guldflor spann ett bleknadt minne nu vakar blott. . .

Dig, leende strand och din ljufva ro vid Skeldervikens spegelvåg, jag nalkas så tyst som till fågelns bo, med trollflöjtston du lockar min håg. Jakten

Jakten går kring silfversunden,

^fålen smeks af mjällhvit hand. Hildegard med kind i brand spränger genom furulunden, i sin kärleks tvifvel bunden, buren mot sin längtans land.

Kanske skall i festens vimmel henne snart dock visshet skänkas, tvänne hjärtan sammanlänkas? • . . Plötsligt snafvar hennes skimmel vid den branta klippans rand.

Farlig stråt! — Men hjälp är nära. Mot sin räddare hon ler. och i ljus sin framtid ser.

Ungmön vill han trohet svära, evig trohet, vid sin ära, men hon svaret strax ej ger.

Tusen tankar henne fresta — kungligt stolt för hennes öga träder Järwards bild, den höga.

Kan hon då vid Berndt sig fästa?. Tyst hon kämpar, tyst hon ber.

Re'n det skymmer öfver fälten, trasten ljuft i lunden slår.

Mot sitt jaktspjut stödd hon står dröjande bak gröna tälten, skådande i drömmen hjälten från de flydda

barndomsår.

Hastigt lyftes hennes panna, blickert höjs i ljuf förbidan:

Tunga grenar slås åt sidan, andlös ser hon Järvard stanna: Jägarn följt sitt villbråds spår.»Hildegard, kom till min sida!

Ej din Järwards hopp och tro, af en nyckfull lek bero, men af sår, som saligt svida.

Huru länge skall jag bida och vår kärleks blomster gro?» — »Tidigt moderlös, jag längtat till en famn, som hvarje kvinna; att en helgad fristad finna ...

Men du blott till strider trängtat — Hvem skall ge mitt sinne ro?...»

»Mer än allt, än fader, moder är jag dig på ödets bud.

Död åt den dig snärjt, vid Gud, vore han min egen broder!

Mod nu, inga tårefloder, intet blödsint klagoljud!

Hör blott, hör, hur bäcken larmar,samklang bor i gröna lunder, i vår kärlek, lik ett under. Fängslad af två starka armar är min Hild, min barndoms brud!

Sakta hviska trädens grenar, vestanfläkten sväfvar fram öfver rosenträdets stam,[^] öfver strandens kullerstenar: kärlek, sjunger den, förenar — Men en blixst vid bergets kam Hildegard ur drömmen rycker, hon vill flykta, tåren krossar under ögats frans och lossar ljufva bojan — »Kvinnonycker . . Så vänd om till lek och glam!»Berndts brud

I Tnder spånad och söm ^ilar dagames ström som en juninattsdröm, och vid harpornas ljud stickas skimrande skrud åt den väntande brud.

Det är sidenbrokad med guldstickade blad och juveler i rad.

Och man hviskar och ler, och på bruden man ser — hon slår ögonen ner.Men vid tärnornas skratt, om än aldrig så gladt, blir hon mörk som en natt. Hennes håg blir beklämd, af en bild blir hon skräm, af en tanke förstämd.

Mot sin lycka — så ljuf, ser hon smygande tjuf störta ned som en uf, när mot sparf eller lamm han ur ihålig stam skjuter blodlysten fram.

Hur sitt löfte hon gett, redan jarlen det sett, och till bröllop är red-t.

Han har sagt: »Intet krus! Du skall ärfva mitt hus, och din värld skall bli ljus.»Enviget

Tnga dagens strålar bryta skuggorna i Järwards själ.

Röster ropa: var ej träl! —

Vik ej undan! — Stormar ryta: Upp med broder plats att byta med hans brud dig själf förmäl! Och han hör ur forsens vågor samma dystra mummel stiga:

Våra djup som döden tiga, ge ej svar på några frågor, ge för hvad som händt ej skäl! — Vik ej undan! Var ej träl!Nog! — En kväll, när purpurroda månen höjs från vikens strand, brödrén stå vid klippans rand. Hugg som bytas, sår som blöda, tala där om bröst som glöda af en svartsjuk kärleks brand. Snart dock Berndt i forsen djupa störtande för brodersglafven, gömmes i den våta grafven —

Än vid klippans ättestupa lyfts till nattlig kamp ibland spöklikt svärd af dimmig hand . . .

Rof för bittra kärleksskvalen, brodermördarn ljustet skyr, och när morgondagen gryr, syns han icke mer i dalen,till sin sol i jarlasalen sina fjät ej mer han styr.

Hon, som dömts att sucka, sakna — huru kort den fröjd hon njutit!

Huru hemskt hvad han förbrutit! — Biltog brottslings alfer vakna, och hans tanke svindlar yr — fasande sig själf han flyr.Myrten och törnen

n vårens friska färger skifta i dal, på höjd, på vida fält, och fjärilsvingar lekfullt vifta kring vinranksloft och blomstertält. Hvert litet fjädradt bröst bland träden uppstämmer ömma kärlekskväden, och bäcken under mossig spång där hoppar gladt i ystert språng.

Men snabbt de växla, ödets lotter, och allvar följer lekens spår, och snart i brudstol jarlens dotter, som blomman i sin fågning står.

Till borgen länder då ett bud, ett rykte hemskt, som ej bedrager, och plötsligt skälfver bleknad brud, den blomman, nyss så vårligt fager. Du brutna lilja, ödemarken väl ej dig synts så tom och kal som nu hvar mötesplats i parken, som nu hvar festligt smyckad sal.

Din dag du utan sol ser skrida, med fasa syns du natten bida.

O, att dock döden kom med tröst, att gjuta frid i fridlöst bröst!

De flytt, din glädjes korta stunder, din lefnads fröjd är lagd i grift.

Försåtet smög i dina lunder, din sällhetsdryck var mängd med gift. Din dom med blodskrift ser du skrifven. Hvem skref den väl i ödets bok?

Nu står du rättvist öfvergifven — i brudstol höljd i änkedok ...Hildegards död

Tnnan natten än lyktar ifrån hemmet hon flyktar, bort från lekar och dans, bort från krona och krans.

Skall hon rikta en fråga till den pilgrim nu våga, som med hvitnade hår fram åt vägen där går?. ..»Låt mig gå vid din sida!

Jag skall vandra så vida.

Här går ulf, här går lo, här jag rädes att bo.

Förr — i dagarne ljusa — så ej böljan hörts brusa; på den sköflade hed, se, hur blixten slår ned!»

Och stolts Hildegard ryser — hennes hjärta förfryser: »Järvard — du det ju är!

På en börda du bär?

Du är böjd — låt oss stanna. Nej, hur plöjd är din panna! O, hvad tynger din själ?

Du mig bjuder farväl. . .Mörk din blick är och dyster Förr så eldig och yster du emot mig dock log och ej undan dig drog.»

Hon står still och hörs snyfta »Om du blott kunde lyfta från mitt hjärta en sten — men hvar hjälp är för sen.

Ack, där forsen hörs larma, vill jag bäddas, jag arma! Under böljorna blå vill jag hvila nu få.»

Och i tidiga väkte nu i botgörardräkten hon med stirrande blick bort från pilgrimen gick. Så allt längre hon hinner, så till sist hon försvinner invid stupande strand, som en vingskjuten and.

Hennes tärnor sig hopa, på den flydda de ropa — Men för sent — snart det »Hildegard — hon är död! Korsriddaren

Vida kring från helga landet tränga underfulla rykten, växa hastigt under flykten öfver berg och haf.

Riddarne vid Kristi graf, otrons skaror åter hämma, högt Te deum upp de stämma. Korsets segerdagar gry, Mekkas skaror fly. Våldig drager fram i striden en, som aldrig lyft sitt galler, aldrig viker, aldrig faller för en museiman.

Hvar det ropas: Där är han! Hvar han syns sin glafven svinga, brytes halfmånformig klinga.

Hvar han står i stridens flod, sjunker Islams mod.

Ensam slöt han sig till hären på den höga svarta hästen.

Hvem han var, den nye gästen, visste Balduin blott.

Se'n han lösen fått, sågs han blott vid aftonmässan, där han ödmjukt böjde hjässan. Annars kom och syntes han blott där striden brann. I ett bakhåll bröder tvänne, som ibland de trognes skaror ständigt delat samma faror, togos plötsligt fast, och den enas klinga brast.

Deras räddning som den första bragd bland bragder, som den största, alla prisade. Välan, räddaren var han.

Bägge ropte: »Du min broder lifvet skänkte. Herren skrifve det i lifsens bok och gifve dig en evig lön!»

Räddarn höjer mildt till bön ögat, som var sänkt mot jorden, och i ångest dessa orden suckar, medan jublet dör:

»Hör, o Herre hör!»

IQDamascenerklingor doppas fåfängt i Jordanens vatten, trolldomsord i mörka natten mumlas fåfängt fram.

Ty till Islams sorg och skam segrar än den kristne hjälten — Folket frågar tyst i tälten: Kämpar vid den helga älf ärkeängeln själf?...»

Men i alla jungfruburar skimrar riddarns bild i drömmen, virkas in i silkessömmen skönt af fingrar små.

Själftva borgherrn svär därpå, att mer gåtfull man ej finnes. Borgfrun sin förtrollning minnes af hvar strid, hvari han lyst, hur hon, tjugad, ryst. Försoning

Våren sår i dalen sippor och bland furukrönta klippor slår en ensling upp sitt tjäll.

Bonden, då han går från plogen tyst mot hemmet genom skogen, möter honom hvarje kväll.

o

Ar förrinna efter år, hammarn klingar, yxan går. Småningom med egna händer har han byggt där ett kapell, grundadt fast på klippans håll.

Dörr'n mot klyftans djup sig vänder, allt är pyntadt nu och färdigt, Gudi tackeligt och värdigt.

Och med hvarje dag, som målar skog och mark med gyllne strålar, blir den gamle mera trygg, mera lugn och mindre skygg. Enslingen ur grottans gömma träder oftare än förr, sitter vid dess öppna dörr, hör hur forsens vågor strömma. Men när molnhöljd himmel samlar dystert hot i åskans knall, och det yr från forsens fall, efter hjälp den gamle famlar — bort ifrån det hemska stället skyndar han till botkapellet.

Så en afton dit han ilar rof för samvetskvalens pilar. Fåfängt! Samma syn därinne lika skräckfull för hans sinne spökar än, och hemska röster ifrån vester, ifrån öster fylla i sitt raseri templets hvalf med klagoskri: Missljud, skärande och brutna, väsen utan namn och form, minnen från det längst förflutna störta fram som nattens storm. Smärtans alla klagosånger, allt som kväljer, allt som skrämmar, frambesvärjes af hans ånger, ökande en lifslång jämmer.

Plötsligt blifver allt så stilla . . . är det blott en. stundens villa?

Nej! Han lyssnar... Ingenting!

Allt är dödstyst rundt omkring, allt som hviskat i hans öra, som han dag och natt fått höra, detta knot som aldrig teg, detta prassel som af steg, dessa dofva rösters gny, som han sökt förgäfvets fly —

Voro blott för en minut alla afgrundskvalen slut? . . .

Helga stillhet, helga frid!

O, hur ljuft att vara trött!

Han vill sofva, sofva . . . sött. . . hvila efter dagens strid.

Detta lugn han förr ej känt, ändad tyckes sorgens höst, bördan lyftad från hans bröst, ögat, nyss af ångest brändt, fuktas af en glädjetår.

Hvad kan stunda? — Hvad har hændt? Barndomsminnen, ungdomsår — allt för blicken lifligt står: Brodern, som gazellen snabb, deras täflan, deras gnabb, deras bön i stilla tjäll under stjärnströdd himlapell, hur han log, så god, så öm, gropen i hans barnakind, håret fladdrande för vind, allt han ser som i en dröm — Nästa dag i morgonstunden, när en vandrare kom dit, fann han död vid altarrunden furudalens eremit. Framåt

EFTER PETÖF!

Kör hornet smattrar, trumman går, till strid adjaren rustad står.

Framåt!

Vid svärdens klang och trummors dån till hjälte växer Ungerns son.

Framåt!

Höj upp vår fana stolt mot skyn, så att hon syns kring himlens bryn! Framåt! Må frihet, ack, ditt helga ord, där läsas klart af all vår jord. Framåt!

Adjaren aldrig tar till flykt, mot fienden han går så tryggt. Framåt!

En hjälte förr, så stolt och fri, adjaren var och skall förbli.

Framåt!

Se, marken färgas purpurrod.

Där hvilar en kamrat re'n död. Framåt!

Har jag ej mod, skall jag ej då, så gladt som han mot döden gå? — Framåt! Om än vårt blod i strömmar rann, och stupade vi man vid man: Framåt!

Och stupa vi på ärans stråt,

vårt dödsrop skallar högt: framåt —

Framåt! 1 slutet af September

EFTER PETÖFI

TLn blomman i skog njuter lifvet det korta, r ▼'och grön skjuter poppeln mot fönsterna opp. Men ser d*i ej midvintermolnen där borta re'n sålla sin snö på Karpaternas topp? Dock än i mitt hjärta högsommaren strålar, än grönskar därinne det vårliga frö, fast vintern min utsikt i grått redan målar och strör på min hjässa sitt skimmer af snö. Ack, sommarn och lifvet förvissna ju lika! Kom, älskade, sitt vid min sida, jag ber, att ljuft mot mitt bröst hvila lockarne rika. I morgon kanhända jag finnes ej mer. —

O säg, om jag bortgår, skall stilla du gjuta en saknadens tår på min döda mull, och ej mot en ynglings skuldra dig luta och glömma min suck för hans suckars skull?

Om du en gång tröttnar vid änkeståndets slöja, som tolkar en saknad af hjärtats grund, jag skall att den hemta ur grafven mig höja och taga den med mig i midnattens stund, att därmed jag måtte aftorka tåren, som arm och förgäten jag faller därvid, och därmed förbinda hjärtesåren, det hjärtas, som älskar till evig tid. Min graf

EFTER PETÖFI

£

någon sten för att mig prisa, skall på min graf en gång bli satt ett enkelt kors blott stället visa, där ner jag sänkts i mull och natt.

Men kunde allt mitt kval förstenas, och all mitt hjärtas sorg och strid, de skulle hopas och förenas och bli — en skyhög pyramid. Kvinnoögat

EFTER FRÄMMANDE IDÉ

jet gråa ögat mig tycks så klart, så allvarsdjupt, så underbart, så väl med rynkadt ögonbryn som när det strålar lyft mot skyn, men i det bruna skalken ler och i det blå jag trohet ser.

Och bak det svarta ögats frans, bor en försåtlig, sällsam glans. Dock hvar jag mött ett eldigt par dess slaf jag utan motstånd var. Till min son

EFTER ARANJ

Cud ske lof, att det är åter kväll, ^herre är man blott i eget tjäll.

Inne sprider aftonlampan ljus, nattens mörker lurar utom hus.

Men förrän jag dig, min gosse, sänder till din hvilobädd, så mjuk och skön, knäpp tillhopa dina späda händer, bed, min älskling, bed din aftonbön! Skald jag nämns, är fattig som en sparf, gods och guld jag ger dig ej i arf, men ett äradt namn — och detta blott, en i hopens ögon ringa lott.

I ditt hjärta eld af tro jag tänder, i din själ jag utsår himlafrön.

Knäpp tillhopa dina späda händer, bed, min älskling, bed din aftonbön.

Tron, min son, är fattigmans klenod, den som lider ger hon tålamod.

Och den arme — tills hans lefnadslopp hinner grafven — ger hon mod och hopp. Om hon slocknar, blås på hennes bränder! Lita trofast på din faders rön!

Knäpp tillhopa dina späda händer, bed, min älskling, bed din aftonbön. När från hemmets frid du kallas bort — bort från leken — som du drömt så kort — och en främlings fana trohet svär, som fast nådig, dock en främling är, må din barndomstro, hvad än dig händer, genom tåreslöjan stråla skön!

Knäpp tillhopa dina späda händer, bed, min älskling, bed din aftonbön.

Blir han en gång din den bittra lott, att se ärligheten smäddad blott, och att kväfd den helga lågan se, medan otro, synd och falskhet le, mammonsdyrkan världens håg förvänder, hemta då i tron din mödas lön:

Knäpp tillhopa dina späda händer, bed, min älskling, bed din aftonbön. När en gång du varsnar, barnet mitt* att det gamla Ungern ej är fritt, och när vägen, söm du har att gå, syns dig lång för sekler nög, ö då, Skriftens helga ord dig trösten sänder: »Jag en pilgrim är på denna ön!» Knäpp tillhopa dinä späda händer, bed, min älskling, bed din aftonbön.

Ja, du har ett bättre fosterland, som dig vinkar bakom grafvens rand, må den tanken varda dig en tröst, när af lifvets smärta fylls ditt bröst. Hvar du dig i vida världen vänder, vandra glad i drömmens lustgård skön Knäpp tillsamman dina späda händer, bed, o bed, mitt barn, diri aftonbön! Den fångna storken

EFTER ARANJ

Lick din hvita vinge bada r förr i solens ljus, af glada vindar buren, sommarvarma, bort till sköna nejder gröna* ack, nu är han stäckt, den arma.

På ett ben du står och byter ständigt om det, så förflyter dagen, tills sig kvällen sänker. Stjärnor flamma, men densamma trånga rymd dig natten skänker. Sticker näbben under vingen, fjärran blicka ville ingen hellre väl än du, men höga murar stänga, undantränga solens ljus för trånfullt öga.

Kan visst blicken uppåt vända, men det måste längtan tända att med fria storkar ila i det vida; dit, där blida dagar gry, och där få hvila.

Skall ej spännas snart din vinge, om mot skyn han stiga finge? Ack, du vänta får. och tråna, sakna gåfvan att där ofvan se ditt fria hemland blåna. Dal och höjd i dimmor svinna, ingenstads en stork att finna, af den hela svärm, den sena, af dem alla du i kalla Norden fängslad är allena.

Än blott några svanar dröja, men till flykt de snart sig höja. Du blott hör dem, ej ditt öga kan dem spana.

Du får ana deras flykt bort i det höga.

Så du pröfva vill din vinge, snart, om den blott växa finge, han dig skulle fjärran bära, till den varma zon, men arma vingen klipptes allt för nära. Till de fjärran nejder kära, skall dig vingen aldrig bära, du från köld och sorg ej slippa . När den färdig blir och bär dig människorna honom klippa. Höst

EFTER ARANJ

Jag ledes, vet knappt hvad jag vill. *^Mig modlös gör den kulna höst.

Som fången fågel tystnar still, min visa dog i sorgset bröst.

Hvad vill jag? Läsa?.. Nå, välan, Homer?.. Skall väl min blick fördraga ditt starka ljus? Nej, Ossian, kom, tälj mig du din dunkla saga. Jag räds ju för en molnfri dag, en fläkt från diktens vårar mild, en leende arkipelag, hvad glädje gäfvade mig dess bild? En tafla rullas upp så grann, där gyllne snäckor framåt draga i segertåg. . . Nej, Ossian, kom, tälj mig du din dunkla saga.

Blå höjer sig Olympens topp, där stolt hörs skalla gudars bud.

Ur vågens skimmer stiger opp en ö i mörkgrön lagerskrud, och där på vänlig strand jag kan se nymf och faun kring fältet jaga... Du fagra dröm!.. Nej, Ossian, kom, tälj mig du din dunkla saga. Där stiger rökens blåa band och gästfri värd ej tvekan tål.

Och se Odysseus' lugna hand, här offerar på ett nytändt bål, och ungdom tråder dans, minsann; du mäktar dock mig ej behaga, du sångarsvan!.. Nej Ossian, kom, tälj mig du din dunkla saga.

När blodig slaktning rasar vildt, ej strider man mot våld och list. Sin frihet aldrig man förspillt, man har ej lagar — rika brist!

De äldstes domar lyder man, och ingen hör sig beklaga.

O gyllne tid!.. Nej, Ossian kom, tälj mig du din dunkla saga. Den ljufva sommar är ej mer^ den hvilar blek och kall på bår.

Ej måne drömmer, sol ej ler, och skyn af ljusning har ej spår.

Ej lärkans drill man höra kan, där svarta moln sin slöja draga, vid korpars skrän . . . Kom, Ossian, kom, tälj mig du din dunkla saga.

Blott dimmor, töcken ständigt, jämt, ej är det dag, ej är det natt.

Mitt lynne blir allt mer förstämmt, mitt hjärta slår allt mera matt.

Från rutan sipprar regn, jag kan hvar droppe följa, ja, och klaga mitt hjärtas sorg — kom, Ossian, kom, tälj mig du din dunkla saga. Ditt vemod ger mig stilla ro, du som besjungit har en tid, hvars gyllne skördar mer ej gro, hvars himmel mer ej skänker frid. Res vården öfver fallen man, hvars hjältesjäl snart måste draga sin sista suck! . . Kom, Ossian, kom, tälj mig du din dunkla saga.

Till Morvens ljungbeklädda hed, jag drages af en sällsam makt, till detta folk, hvars sol gått ned, fast fordom ljusets riddarvakt, hvars lefnadslampa mattad brann med glimtar döende och svaga, en sloknad stjärna . . . Ossian, kom, tälj mig du din dunkla saga. I nattens tystnad stiger opp ur fadrens kummel högsatt man och spejar blek från kullens topp och vinkar: Kom, o Ossian!

Ur grafvens ro, du, bragders tolk, dock sök ej väcka upp de döda.

Har väl ditt fosterland ett folk, hvars bröst af hjältemod kan glöda? . . . Prosa och poesi

Den 18 mars 1879

] bland af slump vi träffa på en skatt, när efter någon lapprisak vi leta; och lika ofta sker, att månet spratt det spelar dem, som trögt med siffror streta.

Helt nyss jag sökte något skäl få fatt att vissa dryga nollor undanpeta, som pröfningsnämnden på mitt konto satt.

Besvärat mig jag hade, kan man veta.

Men allt »besvär» ej gagnade mig stort. Jag styrde kosan då till högsta ort:

»De tryckta tider...» stammade jag tvungen.

Hvad svaret blef hör knappast hit en gång; men löfte fick jag om en Flaccisk sång
i svenska lyrans toner klädd af Kungen. Till Carl Snoilsky

Med ett häfte dikter

Minns du hos Bottiger en aftonstund?... Du skulle bort till söderns länder draga. Nyss högt du läst din sista dikt
och saga, och likt en vårfläkt genomflög vår rund:

Ett skimmer lekte kring den gamles mund, och fjärilslätt han lät sitt skämt där jaga. När se'n vi skildes, ljödo
ekon svaga från trånfull serenad i Odins lund.

En annan stund — i själfva kungahuset, minns du ock den — en stund på Stockholms slott, där från Norrström
oss nådde sakta bruset ?

Då läste du min saga — smålog godt och gaf mig häftet åter, egnadt kungen.

Tag här ett nytt — där själf du är besjungen!

---1889

Digitaliserad av Projekt Runeberg och publicerad på

<http://runeberg.org/klaskogsblo/>.

Konverterad till .pdf, .epub, .mobi och .txt av Arkivkopia och publicerad på

<https://arkivkopia.se/sak/runeberg-klaskogsblo/>.

Filen skapad 2018-12-17 16:36:55.955377